

Samlad uppföljande granskning av tidigare granskningar

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning

Ink. 2021 -11- 17

Diarium

Dpb:

Sala kommun

November 2021

Projektledare Petra Ribba

Projektmedarbetare Linn Bergman

*Kvalitetssäkrare Rebecka Hansson, certifierad kommunal
revisor*

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna Sala kommun genomfört en samlad uppföljning av tidigare genomförda granskningar. Granskningens syfte är att bedöma om granskade nämnder och kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar. Uppföljningen gäller granskningarna: Intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium (2015), Intern kontroll i hantering av bisysslor (2017), Granskning av intern kontroll avseende kommunens konst (2018) och Granskning bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll (2018).

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna **inte helt** vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister. Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?	Delvis
Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?	Delvis
Hur ser lägesbilden ut för helheten av de lämnade rekommendationerna?	Delvis

Rekommendationer

Med utgångspunkt för de iakttagelser och bedömningar som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- För granskning av internkontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium kvarstår rekommendationen avseende att ta fram en rutinbeskrivning för kontroll av efterlevnad av de kammungemensamma riktlinjerna eller för område som inte omfattas av de kammungemensamma riktlinjerna.
- För granskning av internkontroll avseende kommunens konst kvarstår del av rekommendationen avseende att den fasta konsten inte har inventerats, värderats eller inkluderats i ett ändamålsenligt system eller databas samt att det inte tagits fram en separat underhållsplan för den magasinerade konsten. Likaså kvarstår rekommendationen avseende värdering av innehavet och att försäkringsläget ses över.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
2. Granskningsresultat	5
2.1 Intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium	5
2.2 Intern kontroll i hantering av bisysslor	6
2.3 Intern kontroll avseende kommunens konst	9
2.4 Bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll	11
2.5 Slutlig Analys	15
3. Samlad bedömning	16
3.1 Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	16
3.2 Rekommendationer	17

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Revisionsprocessen kan delas in i följande delar: planering, genomförande och uppföljning. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen tagit till sig kritik, synpunkter och förslag.

Revisorerna i Sala har valt att göra uppföljningar av tidigare genomförda granskningar baserat på den risk- och väsentlighetsanalys som upprättats. I detta uppdrag är utgångspunkten att ta ett större grepp och göra en samlad uppföljning av ett flertal granskningar genomförda under de senaste åren 2015-2018.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om granskade nämnder och kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Granskningen har sin utgångspunkt i följande revisionsfrågor:

- Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?
- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?
- Hur ser lägesbilden ut för helheten av de lämnade rekommendationerna?

1.3 Avgränsning

Granskningen avser uppföljning av ett urval av granskningar genomförda åren 2015–2018. Totalt görs en uppföljning av fyra granskningar:

- Intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium (2015)
- Intern kontroll i hantering av bisysslor (2017)*
- Granskning av internkontroll avseende kommunens konst (2018)
- Granskning bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll (2018)

*Uppföljning av intern kontroll i hantering av bisysslor avgränsas till den granskning som avser kommunens hantering.

1.5 Metod

Granskningen har skett genom matchning av revisionsrapport gentemot det svar/yttrande som styrelsen eller nämnden avlämnat för respektive revisionsrapport.

Rekommendationerna som lämnats i genomförda granskningar har följts upp genom intervjuer och lägesbeskrivningar av berörda tjänstemän. Inhämtande av kompletterande underlag för granskning och verifiering av genomförda åtgärder och utveckling samt övrig materialinsamling nödvändig för att fånga statusen för respektive granskning.

Analys av status för respektive granskning som följts upp, samt aggregerad analys utifrån helhetsbilden.

Vi har för granskningen intervjuat:

- Intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium: Rektor för Ösby Naturbruksgymnasium
- Intern kontroll i hantering av bisysslor: Personalchef och förhandlingschef
- Granskning av internkontroll avseende kommunens konst: Kultur och fritidschef
- Granskning av bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll: Kultur och fritidschef

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

I tidigare genomförda granskningar lämnades totalt 13 rekommendationer. Samtliga rekommendationer har följts upp.

2. Granskningsresultat

2.1 Intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium

PwC gjorde 2015, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun en granskning av intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium. Granskningen skulle besvara följande revisionsfråga: *Är den interna kontrollen inom naturbruksprogrammet, inriktning skog och lantbruk tillräcklig?* Den samlade revisionella bedömningen var att det finns utrymme för förbättringar när det gäller intern kontroll av inventarier och den hantering som granskats.

Granskningen har sedan dess följts upp vid tre tillfällen:

- 2017: Uppföljande granskning av intern kontroll vid Ösby Naturbruksgymnasium
- 2018: Fördjupning inom ramen för granskning av årsredovisning 2018
- 2019: Samlad uppföljande granskning 2019

Av den sistnämnda uppföljningen framgår att enbart en punkt kvarstår att åtgärdas: det finns ingen rutinbeskrivning för kontroll av efterlevnad av de kommungemensamma riktlinjerna eller för områden som inte omfattas av de kommungemensamma riktlinjerna, då denna har bedömts inte vara åtgärdad:

Revisorernas rekommendationer

Revisorerna översände den 25 november 2019 ett missiv till bl.a. skolnämnden avseende samlade uppföljande granskning av tidigare granskningar. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som kommunstyrelsen/nämnderna avser vidta med anledning av de rekommendationer som kvarstår. Revisorerna önskade svar senast den 13 mars 2020.

Nämndens/styrelsens yttrande

Skolnämnden besvarade revisionsrapporten den 4 februari 2020, dvs inom den begärda svarstiden. Yttrandet består av en sida där det framkommer att rutiner, riktlinjer och instruktioner ska göras kända och följas. För detta svarar chefen, såväl vid ny personals anställning som i det kontinuerliga arbetet. Alla medarbetare behöver ständigt reflektera över det egna arbetet, så att detta bedrivs enligt rutiner, riktlinjer, föreskrifter och inte mins där sådana saknas använda gott omdöme. För att i detta fall säkerställa att de angivna riktlinjerna följs kommer rektor för Ösby gymnasie skola att ha protokollfört uppföljningsmöte i samband med bokslutet varje år.

Uppföljning av vidtagna åtgärder

Status september 2021:

Av intervju framgår att rutinbeskrivning för kontroll av efterlevnad av de kommungemensamma riktlinjerna eller för områden som inte omfattas av de kommungemensamma riktlinjerna inte har tagits fram enligt rekommendationen. De

protokollförda uppföljningsmöten som nämnden angett i sitt yttrande har inte genomförts. Utifrån intervjuer konstateras att det inte sker några särskilda kontroller gällande efterlevnaden av de kommungemensamma riktlinjerna eller områden som inte omfattas av de kommungemensamma riktlinjerna. Det uppges att rutinerna finns samlade på Teams och att de kommungemensamma rutinerna finns på Intranätet. Vid sakavstämning framgår att verksamheten avser att genomföra det protokollförda uppföljningsmöte som nämnden angett i sitt yttrande i samband med bokslutet år 2022.

Bedömning

Bedömning per rekommendation avseende om tillräckliga åtgärder vidtagits

Rekommendation 1 Delvis.

Vi noterar att rekommendationen kvarstår.

Vi noterar att skolnämnden besvarat revisionsrapporten inom den begärda svarstiden.

2.2 Intern kontroll i hantering av bisysslor

PwC gjorde 2017, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun en granskning av intern kontroll i hantering av bisysslor. Granskningen skulle besvara följande revisionsfråga: *Är den interna kontrollen avseende hantering av anställdas bisysslor tillräcklig inom kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden?* Efter genomförd granskning var den sammanfattande bedömningen att den interna kontrollen avseende hanteringen av anställdas bisysslor **delvis** var tillräcklig.

Granskningen konstaterade att det fanns ett ändamålsenligt regelverk rörande anställdas bisysslor, blankett för anmälan om bisyssla och vidaredelegationsordning där ansvaret för att pröva bisyssla framgår. Men det var dock osäkert i vilken omfattning som regelverken var kända i organisationen. Det saknades en övergripande bild över vilka bisysslor som fanns i kommunen samt en rutin för att gå igenom regelverket avseende bisysslor med de anställda. Granskningen visade att anställda hade bisysslor som inte anmälts, det förekom dock inga utbetalningar till bolag där anställda hade engagemang och som skulle kunna bedömas vara förtroendeskadliga.

Revisorernas rekommendationer

Efter den genomförda granskningen lämnades fyra rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Det tas fram dokumenterade rutiner för den praktiska hanteringen för bisysslor samt att rutinerna förankras i organisationen.
- Hanteringen av bisysslor behöver förankras i organisationen och följsamheten säkerställas genom regelbunden uppföljning. Samtliga chefer behöver bli väl införstådda med rutinen och hanteringen av bisysslor.
- Det finns ett behov av information till samtliga anställda om regelverket avseende bisysslor samt vilka slags förhållanden som gör en bisyssla otillåten.

- Det görs en genomgång av leverantörsregistret för att säkerställa att uppgifterna är fullständiga och aktuella.

Revisorerna översände den 21 augusti 2017 ett missiv till kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden samt för kännedom till kommunfullmäktige. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som styrelsen avsåg att vidta med anledning av de brister som identifierats i granskningsrapporten. Revisorerna önskade svar senast den 15 november 2017.

Nämndens/styrelsens yttrande

Kommunstyrelsen besvarade revisionsrapporten med ett yttrande daterat 21 september 2017, dvs inom den begärda svarstiden. Yttrandet består av en sida där det framkommer att kommunstyrelsens förvaltning delar uppfattningen om behovet av de föreslagna åtgärderna. Planering inför arbetet med att ta fram ny policy och nya rutiner för hantering av anställdas bisysslor startades upp innan den aktuella granskningen annonserades, arbetet kommer att återupptas omgående. I arbetet avser förvaltningen att även ta med och åtgärda de givna rekommendationerna.

Uppföljning av vidtagna åtgärder

Status september 2021:

Policyn gällande bisyssla har inte uppdaterats i enlighet med kommunstyrelsens yttrande. Enligt intervjuer gjordes en genomgång av policyn och den ansågs inte vara i behov av en uppdatering då den fortfarande ansågs bra. De tillägg och förändringar som behövde göras passade bättre att inkludera i den nya rutinen.

Personalkontoret har tagit fram en dokumenterad rutin för bisyssla (daterad 2018-03-08). Rutinen består av fem sidor och innehåller information om vad en bisyssla är, vilka lagar som reglerar bisyssla samt hur förtroendeskadlig, arbetshindrande samt konkurrerande bisyssla kan bedömas utifrån olika aspekter.

Dokumentet redogör för den praktiska hanteringen av bisysslor vilken omfattar:

- Inhämtning av uppgift av bisyssla
- Dokumentering och uppföljning
- Inventering och omprövning

Enligt rutinen ska arbetsgivaren ge information om vad som gäller avseende bisysslor på arbetsplatsträffar i februari enligt gällande mall för arbetsplatsträffar. Av intervjuer framgår att detta bedöms efterlevas av cheferna samt att cheferna även informerar om att rutinerna finns på Intranätet för vidare information. Rutinen är inkluderad i introduktionen för nyanställda där samtliga chefer ska presentera rutinen kring bisysslor enligt mallen för introduktion.

Enligt intervjuer ställs frågan om bisyssla på medarbetarsamtalet. För att säkerställa att samtliga chefer ställer frågan är frågan inkluderad i mallen för medarbetarsamtalet.

Personalkontoret har tagit fram en ny blankett för anmälan av bisyssla (daterad 2018-03-08). I den nya blanketten för att anmäla bisyssla undertecknar chefen att denna tagit del av anmäld bisyssla. Om bisysslan bedöms otillåten kryssar chef i en ruta "Beslut att bisysslan är otillåten med motivering" samt undertecknar. Enligt rutinen ska en omprövning av anmäld bisyssla göras varje år på medarbetarsamtalet då blankett återigen ska fylla i och hanteras. Av intervjuer framgår att det inte är tydligt huruvida omprövning hanteras på den ursprungliga blanketten eller om det ska lämnas in en ny blankett. Vid sakavstämning kompletterades uppgiften med att ny blankett ska fyllas i och hanteras om bisysslan väsentligt har ändrat karaktär.

I medarbetarenkäten ställs frågan om medarbetaren haft medarbetarsamtal, i uppföljningen framgår att 89 procent av medarbetarna haft sitt medarbetarsamtal. En årlig uppföljning av regelbundna arbetsplatsträffar visar att mer än 90 procent av enheterna haft arbetsplatsträffar.

Vid den ursprungliga granskningen fanns en medvetenhet om att bisysslor inte anmäldes fullt ut i kommunen. I våra intervjuer för den här granskningen konstateras att det säkert fortfarande finns bisysslor som inte anmäls. Dock har det införts kontroller kopplat till kommunens leverantörsfakturor genom systemet Inyett. Det är en löpande kontroll för varje faktura där personnummer och engagemang i bolag stäms av. Om systemet får en "träff" där en medarbetare har ett engagemang i ett bolag så skickas mejl till medarbetarens chef med informationen.

Av intervjuer framkommer att cheferna anses bekväma med rutinerna för bisysslor och att de lyfts på arbetsplatsträffarna och på den enskildes medarbetarsamtal. Om chefen är osäker i sin bedömning för en bisyssla kan denna vända sig till HR för stöd för bedömning. Enligt intervjuer inkommer det en del frågor till HR kring bedömningar från cheferna. Dock är det ovanligt att en bisyssla anses som otillåten.

I den ursprungliga granskningen saknades 181 organisationsnummer i leverantörsreskontran varpå revisorerna rekommenderade en genomgång av leverantörsregistret för att säkerställa att uppgifterna är fullständiga och aktuella. Av intervju framkommer att ekonomikontoret tagit in feriearbetare för att komplettera med de organisationsnummer som saknades. Enligt uppgift måste bolagets organisationsnummer läggas in i ekonomisystemet när en ny leverantör läggs upp för att komma vidare i systemet. Det uppges även ske en löpande uppdatering för att "städa" och hålla leverantörsregistret aktuellt. Utifrån begärt utdrag från leverantörsreskontran (2020 till och med 2021) noteras att det saknas 137 organisationsnummer i leverantörsreskontran. För 19 av dessa bolag har köp överstigande 100 tkr genomförts. Vid sakavstämning framkom att ytterligare en genomgång har gjorts av leverantörsregistret. Det konstaterades att organisationsnumret registrerats i fel fält för ett antal av leverantörerna och därtill var inte uppgiften med i sammanställningen. Detta har korrigerats och samtliga leverantörer utom tre (två föreningar och en samfällighet där uppgifterna inväntas) har organisationsnummer, vilket även verifierats.

Bedömning

Bedömning per rekommendation avseende om tillräckliga åtgärder vidtagits

Rekommendation 1 Ja

Rekommendation 2 Ja

Rekommendation 3 Ja

Rekommendation 4 Ja

Vi noterar att policyn gällande bisyssla inte uppdaterats i enlighet med kommunstyrelsens yttrande samt att rutin för bisyssla kan förtydligas avseende handhavandet av blankett vid omprovning av tidigare anmäld bisyssla.

Vi noterar att kommunstyrelsen besvarat revisionsrapporten inom den begärda svarstiden.

2.3 Intern kontroll avseende kommunens konst

PwC gjorde 2018, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun en granskning av intern kontroll avseende kommunens konst. Granskningen skulle besvara följande revisionsfråga: *Är den interna kontrollen avseende kommunens konsthantering/konstsamling tillräcklig?* Efter genomförd granskning var den samlade bedömningen att den interna kontrollen avseende kommuns konsthantering/konstsamling **inte** är ändamålsenlig.

Granskningen konstaterade att det fanns en policy för offentlig konst med mål och ansvarsfördelning beslutad av kommunfullmäktige. Fast och lös konst var i viss utsträckning förtecknade i register. Dessa register var dock ej fullständiga eller uppdaterade. Det fanns ingen underhållsplan för lös konst i kommunen och den fasta konsten underhölls vid behov. Kommunens konst omfattades inte av någon specifik försäkring vid granskningstillfället. Det förråd som användes för förvar av den lösa konst som inte var upphängd bedömdes inte vara ändamålsenlig. I den genomförda stickprovskontrollen kunde 5 av 24 konstverk inte hittas. Vidare noterades att flera konstverk var registrerade på fel plats i databasen. Ingen beslutsattest fanns för det inköp som granskades i stickprovet. Det fanns riktlinjer avseende konst vid fastighetsförsäljning och/överlåtelse av lokal i kultur- och fritidsnämndens handlingsplan för offentlig konst. Samtidigt var handlingsplanen inte känd i verksamheterna. Det fanns riktlinjer avseende utställning och försäljning av konst i kultur- och fritidsnämndens handlingsplan för offentlig konst. Dock var handlingsplanen inte känd i verksamheterna.

Revisoremas rekommendationer

Efter den genomförda granskningen lämnades tre rekommendationer till kultur- och fritidsnämnden:

- Att även inkludera den fasta konsten i den pågående inventeringen och att värdera verken i samlingen. Vi rekommenderar även att samlingen registreras i ett ändamålsenligt system eller databas.

- Att den magasinerade konsten flyttas till en mer ändamålsenlig förrådslokal och att en underhållsplan för innehavet tas fram.
- Att en värdering av innehavet genomförs och att försäkringsläget för kommunens innehav ses över.

Revisorerna översände den 11 juni 2018 ett missiv till kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden samt för kännedom till kommunfullmäktige. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som kultur- och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen avser vidta med anledning av de brister som identifierats i granskningsrapporten. Revisorerna önskade svar senast den 15 oktober 2018.

Nämndens/styrelsens yttrande

Kultur- och fritidsnämnden besvarade revisionsrapporten med ett yttrande daterat 12 oktober 2018, dvs inom den begärda svarstiden. Yttrandet består av två sidor. I yttrandet framkommer att nämnden kommer att inkludera den fasta konsten i den pågående inventeringen samt att registrera verken i ett webbaserat verktyg. I den mån det går att värdera konstverken kommer det att göras i samband med inventeringen. Försäkring av konst kommer att ses över när inventering och värdering är genomförd.

Arbetet med att hitta en permanent förrådslokal för magasinering av konst bör hanteras av lokalstrateg som har överblick över kommunens samlade lokalbehov och innehav av fastigheter. Förflyttning av magasinerad konst kommer att ske till temporär förrådslokal för att undvika framtida skador i avvaktan på permanent förrådslokal.

Kommunstyrelsen har inte besvarat revisionsrapporten.

Uppföljning av vidtagna åtgärder

Status oktober 2021:

Enligt intervju har den fasta konsten inte inkluderats i den inventering som utfördes 2018 utifrån att det redan hade genomförts en inventering av den fasta konsten. Den fasta konsten har inte heller värderats. Den lösa konsten har registrerats i en webbaserad databas; Konstdatabasen i samband med inventeringen. I konstdatabasen registreras konstnär, motiv, placering, inköpspris (om det finns) samt en bild på konstverket. Kulturutvecklare är ansvarig för att uppdatera och hålla konstdatabasen aktuell. Av intervju framkommer att det inte finns någon rutinbeskrivning för hanteringen av konstdatabasen, men systemet anses dock användarvänligt och det är tydligt för vad som ska läggas in i databasen. Kulturutvecklare ansvarar för att uppdatera databasen om ny konst köps in eller om befintlig konst lånas ut eller ändrar plats. Samtliga medarbetare i kommunen har fått information om att omplaceringar av konst ska meddelas till kulturutvecklare, men det finns en osäkerhet i graden av efterlevnad. Den fasta konsten har inte inkluderats i konstdatabasen.

Den magasinerade konsten har flyttats till en temporär förrådslokal sedan föregående granskning i väntan på en permanent förrådslokal. Den nya förrådslokalen anses

ändamålsenlig enligt intervju och används enbart för den magasinerade konsten. Då lokalstrateg har slutat och tjänsten är vakant har en permanent förrådslokal inte utsetts.

I samband med förflyttning av konst från den tidigare förrådslokalen till den temporära förrådslokalen upptäcktes vissa skador på konsten som åtgärdades i samband med flytten. Den magasinerade konsten uppges inte ha en separat underhållsplan. Den magasinerade konsten följer den underhållsplan som gäller för den övriga konsten.

En värdering av innehavet har inte genomförts och försäkringsläget har inte setts över. Enligt intervju är det väldigt svårt att värdera konsten. Kontoret har valt att inte anlita en extern part för värdering då det inte skulle ge så mycket i förhållande till kostnaden.

Bedömning

Bedömning per rekommendation avseende om tillräckliga åtgärder vidtagits

Rekommendation 1 Delvis

Rekommendation 2 Delvis

Rekommendation 3 Nej

Vi noterar del av rekommendationerna kvarstår avseende att den fasta konsten inte har inventerats, värderats eller inkluderats i ett ändamålsenligt system eller databas samt att det inte tagits fram en separat underhållsplan för den magasinerade konsten. Likaså kvarstår rekommendationen avseende värdering av innehavet och att försäkringsläget ses över.

Vi noterar att kultur-och fritidsnämnden besvarat rapporten inom den begärda svarstiden. Vi noterar att kommunstyrelsen inte har besvarat rapporten. I missivet framgår att revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kultur och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen avser att vidta med anledning av de brister som identifierats i rapporten.

2.4 Bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll

PwC gjorde 2018, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun en granskning av intern kontroll avseende bidragsgivning till studieförbund och föreningar. Granskningen skulle besvara följande revisionsfråga: *Säkerställer kultur- och fritidsnämnden en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av resurser till studieförbund och föreningar?* Efter genomförd granskning var den samlade bedömningen att kultur- och fritidsnämnden **till viss del** säkerställer att en tillräcklig kontroll finns gällande bidragsgivningar till föreningar och studieförbund.

Granskningen konstaterade att kultur- och fritidskontoret använde bidragsfoldern "Föreningsbidrag - bestämmelser för föreningar i Sala kommun" (2009) samt kommunens hemsida för sin hantering av föreningsbidrag. Det noterades att informationen i bidragsfoldern och på hemsidan hade olikheter. Kommunens hemsida användes för hanteringen av bidrag till studieförbund. Det saknades dokumenterade

riktlinjer. Nämnden hade vid tillfället för granskningen beslutat att se över bidragsgivningen till studieförbunden. Det fanns i internkontrollplanen för kultur- och fritidsnämnden 2017 inget kontrollområde avseende bidragsgivning till föreningar eller studieförbund. Det fanns rutiner för hantering av bidragsgivning, dessa var dock inte dokumenterade utan handläggningen var beroende av den kunskap som fanns hos kontorets personal. Detta skapade en sårbarhet inom kontoret vid eventuell personalomsättning.

Stickproven avseende de tio föreningsansökningarna visade på att det skett misstag i handläggningen. Stickproven avseende de två studieförbundsansökningarna visade inte på någon avvikelse. Det genomfördes sporadiska kontroller för att säkerställa att föreningarnas och studieförbundens uppgifter var korrekta, dessa kontroller gjordes inte utifrån från någon dokumenterad rutin. Kontoret genomförde inga kontroller för att säkerställa att utbetalningar gick till rätt förening, det förutsattes att de inbetalningsuppgifter som lämnats var korrekta. Bidragsgivning till föreningar och studieförbund återrapporterades till kultur- och fritidsnämnden. Utöver det fanns ingen annan regelbunden uppföljning eller utvärdering av bidragen till föreningar och studieförbund

Revisorernas rekommendationer

Efter den genomförda granskningen lämnades fem rekommendationer till kultur- och fritidsnämnden:

- Att kultur- och fritidsnämnden säkerställer att riktlinjer om regelverket för bidragsgivning upprättas och antas i nämnden.
- Att kultur- och fritidsnämnden inkluderar bidragsgivning i sin interna kontroll.
- Att kultur- och fritidsnämnden säkerställer att rutiner för handläggning av bidragsgivning dokumenteras.
- Att dokumenterad rutin för att säkerställa att ansökningarnas uppgifter är korrekta tas fram.
- Att kultur- och fritidsnämnden regelbundet följer upp bidragsgivningen.

Revisorerna översände den 21 maj 2018 ett missiv till kultur och fritidsnämnden samt för kännedom till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Revisorerna önskade svar på vilka åtgärder som kultur- och fritidsnämnden avsåg att vidta med anledning av de brister som identifierats i granskningsrapporten. Revisorerna önskade svar senast den 10 september 2018.

Nämndens/styrelsens yttrande

Kultur och fritidsnämnden besvarade revisionsrapporten med ett yttrande daterat 13 september 2018, dvs. tre dagar efter den begärda svarstiden. Yttrandet består av två sidor. I yttrandet framgår att arbetet med att uppdatera Bidragsfoldern så att den

överensstämmer med informationen är påbörjad, att kultur- och fritidsnämnden beslutar i samband med verksamhetsplanen för kultur- och fritidsverksamheten för vilka interna kontroller som ska genomföras, att arbetet med att dokumentera rutiner för att undvika sårbarhet i samband med personalomsättning är påbörjad, Det framgår även att skapa en nedskrivna rutin för kontroll av ansökningar uppgifter är komplicerad mot bakgrund av nämndens breda verksamhet. I samband med ansökningar där bidraget är högt begärs vid behov underlag som verifierar ansökan. Kontoret gör också regelbundna kontroller ute på plats i samband med föreningsbesök och vid de planerade utlokaliserade nämndsmötena. Utöver den årliga uppföljningen av bidragsbeslut för nämnden vid samtliga sammanträden en sammanställning över de delegationsbeslut som handläggarna tar. Vid behov kommer nämnden regelbundet att följa upp och utvärdera bidragsgivningen.

Uppföljning av vidtagna åtgärder

Status oktober 2021:

Enligt intervju utgör bidragsfoldern förvaltningens regelverk avseende bidragsgivning. Den innehåller bestämmelser för Sala kommuns bidrag till föreningar och studieförbund och har antagits av kultur- och fritidsnämnden¹. Bidragsfoldern har reviderats till att överensstämma med den information som finns på kommunens hemsida. Av hemsidan går att utläsa att informationen om föreningsbidrag uppdaterades 2020-06-25. Dock noterar vi att bidragsfoldern och informationen som finns på hemsidan gällande *Allmänna bestämmelser* inte överensstämmer helt då det finns ytterligare tre punkter medtagna i bidragsfoldern än på hemsidan

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat² att inkludera området för föreningsbidrag i sin internkontrollplan för år 2021. Kontrollen återfinns i perspektivet *Nöjda medarbetare och brukare* med process/rutin *hantering av ansökningar*. Enligt intervju syftar kontrollen till att säkerställa hanteringen av ansökningar där en oönskad händelse skulle vara en förlorad handling. Uppföljning ska ske via statistik i samband med bokslutet där verksamhetsansvarig är uppföljningsansvarig.

Rutinerna för handläggning av bidragsgivningen har dokumenterats genom: *Rutiner för bidragshantering inom kultur och fritid, Sala kommun*. Rutinen för bidragshanteringen beskrivs i olika steg från bidragsansökan till att ärendet stängs.

I den tidigare granskningen konstaterades att det skedde sporadiska kontroller för att säkerställa att föreningarnas och studieförbundens uppgifter var korrekta. Kontrollerna var dock inte utifrån någon dokumenterad rutin. I *rutin för bidragshantering inom kultur och fritid, Sala kommun* framgår att handläggaren ska säkerställa att bidragsblanketten är korrekt ifylld och att alla bilagor som krävs är medskickade. Här begär handläggare in kompletterande underlag inför att ett välgrundat beslut ska kunna tas. Extra handlingar kan vara begärande av offerter på insatser eller förtydligande av konsekvenser vad

---

¹ 2020-08-19 § 102

² 2021-01-21 § 7

godkänt/avslag på ansökan skulle innebära. Enligt rutinen framgår även att bidraget utbetalas antingen direkt eller efter inkommen redovisning. Norm är efter inkommen redovisning, utbetalning sker vid särskilda omständigheter tex. om föreningens kassa inte täcker insats och möjlighet att påbörja åtgärd/arrangemang. Enligt intervju sker även sporadiska kontroller på plats för att säkerställa vissa genomföranden. Dessa kontroller görs dock inte alltid och det saknas en tydlig beskrivning för vilka projekt som ska kontrolleras. Det bygger på förtroende och dialog med föreningarna. Vid större belopp görs dock alltid en kontroll.

Utifrån en protokollsgenomgång av kultur- och fritidsnämndens protokoll (jan 2020 - aug 2021) noteras att nämnden har en stående punkt på sina sammanträden avseende *Ärenden avgjorda med stöd av delegation*. Nämnden får information om sökt bidrag, beslut och handläggare för varje ansökning där beslut tagits på delegation. Av intervju framgår att nämnden är intresserade av bidragshanteringen.

Nedan redovisas ett urval av ärenden som nämnden hanterat med bäring på bidragsgivning:

- (2020-02-12 § 22) - Sala FF har inkommit med en ansökan om dispens för kostnad för ungdomslag på konstgräs under vintersäsongen
- (2020-05-20 § 69) - Förändrad milersättning vid utbetalningsbidrag till föreningslivet
- (2020-08-19 § 102) - Att anta folder för bidragsregler
- (2020-12-09 § 167) - Ansökan om bidrag för snökanon
- (2020-12-09 §168) - Ansökan om hyreslättning pga Covid 19, Sala Hockey
- (2021-01-21 § 7) - Beslut om internkontrollplan 2021
- (2021-04-15 § 45) - Ansökan om bidrag för snöskoter , Ransta IK
- (2021-08-19 §§100-113) - Verksamhetsbidrag studieförbund

Bedömning

Bedömning per rekommendation avseende om tillräckliga åtgärder vidtagits

Rekommendation 1 Ja

Rekommendation 2 Ja

Rekommendation 3 Ja

Rekommendation 4 Ja

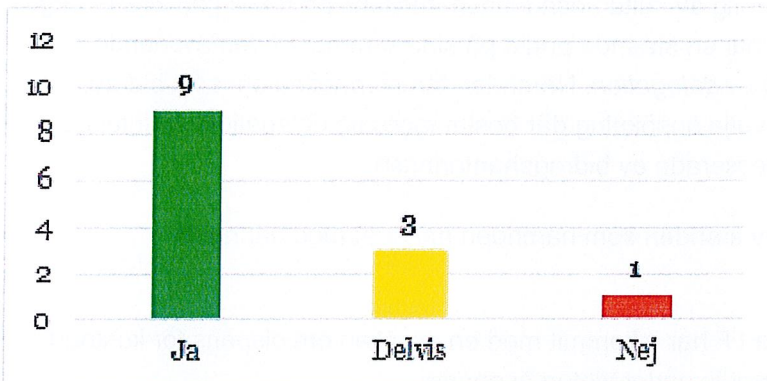
Rekommendation 5 Ja

Vi noterar att kultur-och fritidsnämnden inte besvarade rapporten inom den begärda tiden. Rapporten besvarades tre dagar efter den begärda tiden.

2.5 Slutlig Analys

Utifrån lägesbeskrivning och omfattning av vidtagna åtgärder vilka presenterats har bedömningar av om rekommendationerna har åtgärdats gjorts utifrån; ja, delvis och nej. Resultatet av samtliga rekommendationers utfall redovisas i nedanstående tabell:

Tabell 1: Resultatet av samtliga rekommendationers utfall avseende om rekommendationen bedöms åtgärdats (ja), delvis åtgärdats (delvis) eller inte åtgärdats (nej).

Av tabellen går att utläsa att av de totalt 13 rekommendationerna som följts upp har nio stycken bedömts åtgärdat bristerna (ja), tre stycken har delvis åtgärdat bristerna (delvis) och en har inte åtgärdat bristerna (nej).

Vi noterar att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har åtgärdats i sin helhet för två av de fyra revisionsrapporter vi har följt upp: Granskning avseende intern kontroll av bisysslor samt granskning bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll.

Ett av revisorernas förslag har inte åtgärdats, denna avser granskning av intern kontroll avseende kommunens konst.

Vi konstaterar att tre av fyra granskningar har besvarats inom den önskade tiden. En granskning har besvarats tre dagar efter den önskade tiden.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen inte besvarat rapporten avseende intern kontroll avseende kommunens konst. I missivet framgår att revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kultur och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen avser att vidta med anledning av de brister som identifierats i rapporten.

3. Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna Sala kommun genomfört en samlad uppföljning av tidigare genomförda granskningar. Granskningens syfte är att bedöma om granskade nämnder och kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Uppföljningen gäller granskningarna:

- Intern kontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium (2015)
- Intern kontroll i hantering av bisysslor (2017)
- Granskning av intern kontroll avseende kommunens konst (2018)
- Granskning bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll (2018)

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna **inte helt** vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister.

3.1 Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?	Delvis Tre av fyra granskningar har besvarats inom den önskade tiden. En granskning har besvarats tre dagar efter begärd tid och en granskning har inte besvarats alls.	
2. Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?	Delvis 9 av totalt 13 rekommendationer har åtgärdats, dvs 69 procent.	
3. Hur ser lägesbilden ut för helheten av de lämnade rekommendationerna?	Delvis Av de totalt 13 rekommendationerna har nio åtgärdats, tre har delvis åtgärdats och en rekommendation har inte åtgärdats.	

3.2 Rekommendationer

Med utgångspunkt för de iakttagelser och bedömningar som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- För granskning av internkontroll vid Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium kvarstår rekommendationen avseende att ta fram en rutinbeskrivning för kontroll av efterlevnad av de kammungemensamma riktlinjerna eller för område som inte omfattas av de kammungemensamma riktlinjerna.
- För granskning av internkontroll avseende kommunens konst kvarstår del av rekommendationen avseende att den fasta konsten inte har inventerats, värderats eller inkluderats i ett ändamålsenligt system eller databas samt att det inte tagits fram en separat underhållsplan för den magasinerade konsten. Likaså kvarstår rekommendationen avseende värdering av innehavet och att försäkringsläget ses över.

2021-11-15

Rebecka Hansson

Petra Ribba

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Sala kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 15 mars 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.